

Na osnovu člana 3. stav 3. tačka a) i člana 40. stav 1. Zakona o komunikacijama („Službeni glasnik BiH“, br. 31/03, 75/06, 32/10 i 98/12) i člana 4. stav (1) Sporazuma o smanjenju cijena usluga roaminga u javnim mobilnim komunikacijskim mrežama u regionu Zapadnog Balkana („Službeni glasnik BiH – Međunarodni ugovori“, broj 1/19), generalni direktor Regulatorne agencije za komunikacije donio je

**ODLUKU
O CIJENAMA USLUGA ROAMINGA U JAVNIM MOBILNIM
KOMUNIKACIJSKIM MREŽAMA**

**Član 1.
(Predmet Odluke)**

Odlukom o cijenama usluga roaminga u javnim mobilnim komunikacijskim mrežama (u daljnjem tekstu: Odluka), propisuje se obaveza utvrđivanja maksimalnih cijena usluga roaminga i terminacije regulisanih poziva u roamingu u javnim mobilnim komunikacijskim mrežama u skladu sa Sporazumom o smanjenju cijena usluga roaminga u javnim mobilnim komunikacijskim mrežama u regionu Zapadnog Balkana.

**Član 2.
(Nosioći obaveze)**

Operatori u Bosni i Hercegovini koji su nosioći Dozvole za korištenje radiofrekvencijskog spektra za pružanje usluga putem mobilnih pristupnih sistema Regulatorne agencije za komunikacije i registrovani pružaoci mobilnih telefonskih usluga obavezni su utvrditi cijene i druge uvjete za pružanje usluga roaminga na način određen ovom odlukom

**Član 3.
(Vrste usluga)**

Ova odluka se odnosi na sljedeće vrste usluga:

a) Regulisani poziv u roamingu, koji označava govorni telefonski poziv koji obavlja korisnik roaminga u javnoj mobilnoj mreži, koji započinje u gostujućoj mreži i završava u javnoj komunikacijskoj mreži u regionu Zapadnog Balkana ili koji korisnik roaminga primi i koji započinje u javnoj komunikacijskoj mreži u regionu Zapadnog Balkana i završava u gostujućoj mreži;

b) Regulisanu poslatu SMS poruku (eng. Short Message Service) u roamingu (u daljnjem tekstu: SMS poruka) koja predstavlja SMS poruku koju je poslao korisnik roaminga i koja započinje u gostujućoj mreži i završava u javnoj komunikacijskoj mreži u regionu Zapadnog Balkana ili SMS poruku koju prima korisnik roaminga i koja započinje u javnoj komunikacijskoj mreži u regionu Zapadnog Balkana i završava u gostujućoj mreži;

c) Regulisanu uslugu prijenosa podataka u roamingu koja označava uslugu roaminga koja omogućava korištenje prijenosa podataka komutacijom paketa od strane korisnika roaminga putem njegovog mobilnog uređaja dok je povezan na gostujuću mrežu u regionu Zapadnog Balkana. Regulisana usluga prijenosa podataka u roamingu ne uključuje prijenos i primanje

regulisanih poziva i regulisanih SMS poruka u roamingu, ali uključuje prijenos i prijem MMS poruka (*eng. Multimedia Messaging Service*) u roamingu;

d) *Domaću maloprodajnu cijenu* koja označava maloprodajnu jediničnu naknadu operatora koji pruža usluge roaminga koja se primjenjuje na odlazne pozive i poslane SMS poruke (*eng. Short Message Service*) (započete i završene na različitim javnim komunikacijskim mrežama unutar Bosne i Hercegovine), odnosno na podatke koje je korisnik potrošio u Bosni i Hercegovini. U slučaju kada ne postoji tačno određena domaća maloprodajna jedinična naknada, domaća maloprodajna cijena će se izračunati na osnovu istog mehanizma naplate koji se primjenjuje na korisnika za odlazne pozive i poslane SMS poruke (započete i završene na različitim javnim komunikacijskim mrežama unutar Bosne i Hercegovine), odnosno za prijenos podataka koje je korisnik potrošio u Bosni i Hercegovini.

Član 4.

(Ukidanje i održivost ukidanja maloprodajnih dodatnih naknada za usluge roaminga u regionu Zapadnog Balkana)

- (1) Od 1. jula 2021. godine, operatori za pružanje regulisanih maloprodajnih usluga roaminga u regionu Zapadnog Balkana ne naplaćuju dodatnu naknadu na domaću maloprodajnu cijenu korisnicima roaminga u regionu Zapadnog Balkana za regulisane odlazne ili dolazne poziv u roamingu, za regulisanu poslanu SMS poruku u roamingu i za regulisanu podatkovnu uslugu u roamingu, uključujući i MMS poruke, kao ni bilo kakvu opću naknadu za omogućavanje korištenja terminalne opreme ili usluge u inostranstvu u skladu sa st. (2), (3) i (4) ovog člana.
- (2) Operator, u izuzetnim okolnostima, može zatražiti od Agencije saglasnost na primjenu dodatne naknade na regulisane maloprodajne usluge u roamingu sa ciljem očuvanja održivosti domaćeg maloprodajnog modela naplate.
- (3) Način podnošenja zahtjeva, sadržaj i procjena zahtjeva za odobrenje primjene dodatne naknade za regulisane maloprodajne roaming usluge, propisani su Pravilom 93/21 o primjeni politike primjerenog korištenja i procjeni održivosti ukidanja dodatnih naknada za regulisane maloprodajne usluge roaminga (u daljnjem tekstu: Pravilo 93/21).
- (4) Operatori, u cilju sprečavanja zloupotrebe ili prekomjernog korištenja regulisanih maloprodajnih usluga roaminga mogu primijeniti politiku primjerenog korištenja na potrošnju regulisanih maloprodajnih usluga roaminga koje se pružaju po domaćim maloprodajnim cijenama, u skladu sa Pravilom 93/21.
- (5) Operatori, ukoliko primjenjuju dodatne naknade na domaće maloprodajne cijene za potrošnju regulisanih maloprodajnih roaming usluga za saobraćaj koji premašuje ograničenja definisana u okviru politike primjerenog korištenja, moraju ispuniti sljedeće uvjete (bez PDV-a):
 - a) Maksimalni iznos dodatne naknade koja se primjenjuje na regulisane odlazne pozive u roamingu, regulisane odlazne SMS poruke u roamingu i regulisanu uslugu prijenosa podataka u roamingu ne mogu biti veće od maksimalne veleprodajne cijene za regulisane roaming usluge u regionu Zapadnog Balkana, definisane članom 5. stav (1) ove odluke.

- b) Zbir domaće maloprodajne cijene i dodatne naknade koje se primjenjuju za regulisane odlazne pozive u roamingu, poslate SMS poruke u roamingu i uslugu prijenosa podataka u roamingu ne može biti veći od 0,19 eura/minutu za odlazne pozive u roamingu, 0,06 eura/SMS za odlazne SMS poruke u roamingu i 0,18 eura/MB za prijenos podataka u roamingu.
- c) Dodatna naknada koja se primjenjuje za regulisane dolazne pozive ne može biti veća od maksimalne veleprodajne cijene usluge terminacije poziva u mobilnim mrežama za regulisane pozive u roamingu definisane članom 6. stav (1) ove odluke.
- (6) Za regulisane pozive u roamingu operatori ne naplaćuju naknadu za uspostavljanje poziva. Ako postoji naknada za uspostavljanje poziva u okviru domaćih maloprodajnih tarifa, ona će biti isključena iz maloprodajne cijene za regulisane pozive u roamingu.
- (7) Operatori ne primjenjuju nikakvu dodatnu naknadu na dolazne regulisane SMS poruke u roamingu ili na dolazne poruke govorne pošte u roamingu. Ovo ne utječe na druge primjenjive naknade kao što su one za preslušavanje takvih poruka.
- (8) Operatori obračunavaju regulisane odlazne i dolazne pozive u roamingu po sekundi. Operatori mogu primjenjivati početni minimalni obračunski period koji ne može biti duži od 30 sekundi na regulisane odlazne pozive.
- (9) Operatori korisnicima naplaćuju pružanje regulisane usluge prijenosa podataka u roamingu po kilobajtu, uz izuzetak MMS poruka, koje se mogu naplaćivati po jedinici. U tom slučaju, maloprodajna cijena koju pružalac usluga roaminga može naplaćivati svojim korisnicima roaminga za slanje ili primanje MMS poruka u roamingu ne može biti veća od maksimalne maloprodajne cijene usluge prijenosa podataka, utvrđene u stavu (5) ovog člana.
- (10) Operatori su dužni da automatski primjenjuju cijene usluga roaminga, utvrđene ovim članom, na sve postojeće i nove korisnike.

Član 5.
(Maksimalne prosječne veleprodajne cijene usluga roaminga u regionu Zapadnog Balkana)

- (1) Od 1. jula 2021. godine, maksimalne prosječne veleprodajne cijene, koje operator gostujuće mreže može da naplati od pružaoca usluga roaminga za pružanje regulisanih usluga roaminga, date su u Tabeli 1. (bez PDV-a):

Tabela 1.

Vrsta usluge	Cijena (1.7.2021. – 31.12.2021.)	Cijena (1.1.2022. – 31.12.2022.)	Cijena (1.1.2023. – 31.12.2023.)	Cijena (1.1.2024. – 31.12.2024.)	Cijena (1.1.2025. – 31.12.2025.)	Cijena (1.1.2026.- nadalje)
Odlazni pozivi	0,032 €/min					
Odlazni SMS	0,01 €/SMS					
Prijenos podataka	0,0077 €/MB	0,006 €/MB	0,0045 €/MB	0,0035 €/MB	0,003 €/MB	0,0025 €/MB

- (2) Prosječna veleprodajna cijena iz stava (1) ovog člana se primjenjuje između dva operatora i izračunava se za period od 12 mjeseci ili za preostali kraći period do čijeg isteka važe maksimalne prosječne veleprodajne cijene.
- (3) Maksimalna prosječna veleprodajna cijena koju operator gostujuće mreže može da naplati pružaocu usluga roaminga za pružanje regulisanih usluga poziva koji započinju u gostujućoj mreži, uključuje troškove započinjanja, tranzita i završavanja poziva. Prosječna veleprodajna cijena za pozive računa se tako što se ukupan ostvaren prihod od regulisanih poziva u roamingu na veleprodajnom nivou podijeli sa ukupnim brojem minuta poziva u roamingu na veleprodajnom nivou koje je operator stvarno iskoristio za pružanje poziva u roamingu na veleprodajnom nivou u regionu Zapadnog Balkana u relevantnom periodu, koji je dobijen sabiranjem trajanja poziva koje se mjeri u intervalima od jedne sekunde i prilagođenih tako da se uzme u obzir mogućnost da operator gostujuće mreže primjenjuje početni minimalni obračunski period koji ne prelazi 30 sekundi.
- (4) Prosječna veleprodajna cijena za regulisane SMS poruke računa se tako što se ukupan prihod na veleprodajnom nivou koji ostvari operator za započinjanje i prijenos regulisanih SMS poruka u roamingu u regionu Zapadnog Balkana u relevantnom periodu podijeli sa ukupnim brojem SMS poruka u roamingu koje su započete i prenesene u regionu Zapadnog Balkana od strane operatora u istom periodu.
- (5) Operator ne smije naplaćivati naknadu za završavanje regulisanih SMS poruka u roamingu koje su započete u regionu Zapadnog Balkana.
- (6) Prosječna veleprodajna cijena za regulisanu uslugu prijenosa podataka računa se tako što se ukupan prihod koji operator gostujuće mreže ili domaće mreže ostvari na veleprodajnom nivou za pružanje regulisane usluge prijenosa podataka u roamingu u regionu Zapadnog Balkana u relevantnom periodu podijeli sa ukupnim brojem megabajta podataka stvarno potrošenih pri pružanju regulisane usluge prijenosa podataka u regionu Zapadnog Balkana od strane operatora u tom periodu.

Član 6.

(Maksimalna veleprodajna cijena usluge završavanja poziva u mobilnim mrežama za regulisane pozive u roamingu u regionu Zapadnog Balkana)

- (1) Od 1. jula 2021. godine, maksimalna veleprodajna cijena za uslugu završavanja poziva u mobilnim mrežama za regulisane pozive u roamingu koji su započeli i završili u regionu Zapadnog Balkana, data je u Tabeli 2. (bez PDV-a):

Tabela 2.

Vrsta usluge	Cijena (1.7.2021. - nadalje)
Završavanje poziva u mobilnim mrežama	0,016 €/min

- (2) Cijene završavanja poziva u mobilnim mrežama za regulisane pozive u roamingu koji započinju i završavaju se u regionu Zapadnog Balkana obračunavaju se sabiranjem trajanja završenih poziva izraženih u sekundama.

Član 7.

(Odnos prema krajnjim korisnicima)

- (1) Operatori mogu ponuditi korisnicima roaminga, za dnevnu ili neku drugu fiksnu periodičnu naknadu, tarife koje uključuju određenu količinu regulisanih usluga roaminga pod uvjetom da pri potrošnji ukupnog iznosa ovih tarifa jedinična cijena za regulisane pozive, poslate SMS poruke i uslugu prijenosa podataka u roamingu, nije veća od odgovarajuće domaće maloprodajne cijene i maksimalne dodatne naknade, utvrđene u skladu sa članom 4. ove odluke.
- (2) Operatori mogu ponuditi maloprodajne cijene za usluge roaminga drugačije od cijena regulisanih usluga roaminga utvrđenih u članu 4. ove odluke, koje korisnik roaminga treba sam da izabere i od kojih ima koristi u odnosu na cijene regulisanih roaming usluga. Operatori su dužni obavijestiti korisnike roaming usluga o vrstama pogodnosti koje gube takvim izborom.
- (3) Korisnik roaminga može u svakom trenutku podnijeti zahtjev za prelazak sa cijena regulisanih usluga roaminga, utvrđenih u skladu sa članom 4. ove odluke, na druge ponude operatora za usluge roaminga, kao i zahtjev za povratak na iste.
- (4) Kada korisnik roaminga sam izabere da se prebaci na druge ponude za usluge roaminga ili da se vrati na cijene regulisanih usluga roaminga, svako prebacivanje se vrši u roku od jednog radnog dana od prijema zahtjeva, besplatno i ne podrazumijeva uvjete ili ograničenja u vezi sa drugim elementima pretplate koji se ne odnose na roaming. Operatori mogu odgoditi prebacivanje do isteka minimalnog utvrđenog perioda važenja prethodne ponude koji nije duži od dva mjeseca.
- (5) Operatori obavještavaju korisnika roaminga kada uđe na teritoriju regiona Zapadnog Balkana izuzev kada uđe na teritoriju Bosne i Hercegovine, automatski, putem poruke, bez nepotrebnog odgađanja i besplatno, o osnovnim, korisnikovim potrebama prilagođenim informacijama o cijenama usluga roaminga (sa uračunatim PDV-om) koje se primjenjuju na regulisane pozive u roamingu, na slanje regulisanih SMS poruka u roamingu i korištenje regulisane usluge prijenosa podataka u roamingu u regionu Zapadnog Balkana, osim ako je korisnik roaminga obavijestio operatora da ne zahtijeva ovu uslugu. Te osnovne, korisnikovim potrebama prilagođene, tarifne informacije, uključuju informacije o:
- (a) svakoj politici poštene upotrebe koja se na korisnika roaminga primjenjuje unutar regiona Zapadnog Balkana, te o dodatnim naknadama koje se primjenjuju ako se premaše bilo koja ograničenja u okviru politike poštene upotrebe;
 - (b) svakoj dodatnoj naknadi koja se primjenjuje u skladu sa članom 4. stav (2) ove odluke.
- (6) Operatori obavještavaju svoje korisnike o riziku automatskog i nekontrolisanog uključivanja usluge prijenosa podataka i preuzimanja podataka u roamingu te besplatno obavještavaju svoje korisnike na jasan i lako razumljiv način o tome kako da isključe

automatska uključivanja usluge prijenosa podataka u roamingu, kako bi izbjegli nekontrolisanu potrošnju prijenosa podataka u roamingu u regionu Zapadnog Balkana.

- (7) Operatori preduzimaju razumne mjere kako bi zaštitili svoje korisnike od plaćanja cijena za regulisane usluge roaminga u regionu Zapadnog Balkana za nenamjieran pristup regulisanim uslugama roaminga dok se nalaze u Bosni i Hercegovini, što uključuje informacije kako izbjeći nenamjerno korištenje roaminga u graničnim regijama.
- (8) Operatori omogućavaju jedno ili više maksimalnih finansijskih ograničenja za određeni period korištenja regulisane usluge prijenosa podataka u roamingu u regionu Zapadnog Balkana, pod uvjetom da je korisnik roaminga unaprijed obaviješten o odgovarajućim količinskim iznosima.

Član 8.

(Usklađivanje sa pravnom stečevinom Evropske unije)

- (1) Ovom odlukom vrši se usklađivanje sa sljedećim pravnim aktima Evropske unije (u daljnjem tekstu: EU):
 - a) Uredbom (EU) 531/2012 Evropskog parlamenta i Vijeća od 13. juna 2012. o roamingu u javnim pokretnim komunikacijskim mrežama u Uniji i
 - b) Uredbom (EU) 2015/2120 Evropskog parlamenta i Vijeća od 25. novembra 2015. o utvrđivanju mjera u vezi s pristupom otvorenom internetu te o izmjeni Direktive 2002/22/EZ o univerzalnoj usluzi i pravima korisnika u vezi s elektronskim komunikacijskim mrežama i uslugama i Uredbe (EU) br. 531/2012 o roamingu u javnim pokretnim komunikacijskim mrežama u Uniji.
- (2) Navođenje pravnih akata EU iz stava (1) ovog člana vrši se isključivo u svrhu praćenja i informisanja o preuzimanju pravne stečevine EU u zakonodavstvo Bosne i Hercegovine.

Član 9.

(Stupanje na snagu)

Ova odluka stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom glasniku BiH“, a primjenjuje se od 1. 7. 2021. godine.

Sarajevo, 12.5.2021. godine
Broj: 03-02-3-1011-1/21

Generalni direktor

Draško Milinović
Draško Milinović